

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 15. — Zurednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: šeststopenjska petlit-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravnisti: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 60 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 144.

V Ljubljani v soboto, 27. junija 1885.

Tečaj II.

Vabilo na naročbo.

Z julijem 1885 prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponovno, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10.—
„ pol leta	„ 5.—
„ četrt leta	„ 2-50
„ en mesec	„ —85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6.—
„ pol leta	„ 3.—
„ četrt leta	„ 1-50
„ mesec	„ —50
za donajanje v hišo vsak mesec 9 kr.	

V presojo, je-li državnozborska volitev v dolenskih mestih veljavna ali ne.

(Dalje.)

Na prašanje tedaj, je-li kaka volitev izvršila se postavno ali ne, se nikakor ne more odgovarjati s tem, da se je ta volitev od državnega, oziroma deželnega zbora potrdila ali ovrгла, in ne sme se postopanje teh korporacij navajati kot razlog v rešitev strogo juridičnega vprašanja.

„Slovenski Narod“ in „Slovenec“ sklicujeta se, kakor smo uže prej omenili, na to, da se Zapriscam, ki so s Kamnikom združene v jedno občino, ni pustilo voliti v mestni skupini, in „Slo-

venec“ opomina pri tej priložnosti: „Zaprisc so za deželni zbor volile tudi s Kamnikom, pa deželno predsedništvo jih je letos izbrisalo, ker pri nas vasi ne volijo z mesti.“ Dobro, temu nečemo oporekati, a to nikakor ne nasprotuje naši trditvi. Vasi, ki so združene s Kamnikom v jedno občino, volile so v teku 24 let samo jedenkrat, to je ravno pri zadnji deželnozborski volitvi z mesti, volilo se je tedaj to jedno pot drugače, nego je bila od leta 1861 naprej zmiraj navada in drugače, nego velevala zadnji odstavek § 7 volilnega reda v državni zbor, vsled kojega je ravno navada pri deželnozborskih volitvah merodajna za volitve v državni zbor. Zaradi tega moralo se je prejšnje postopanje spraviti zopet v veljavo.

V Metliki pa je to ravno nasprotno. Tam so vasi od nekdaj vedno volile z mestom in bilo bi tedaj po ravno istem odstavku § 7 volilnega reda za državni zbor nezakonito, če bi se jim bila letos volilna pravica odvzela. Pritožba nekaterih metliških volilcev leta 1879, katere smo se uže prej spominjali, in oblastnijska razsodba o tej pritožbi, govori dovolj jasno za našo trditev. Sicer so pa še druge postavne okoliščine, ki govoré prepričevalno za volilno pravico teh vasi v mestni skupini in o tem hočemo spregovoriti nekoliko besedij v sledečih vrsticah, v kojih se nam bo baviti z „Novicami“.

Rekli smo uže precej v začetku, da so „Novice“ tudi pri tej priložnosti ohranile deloma ono treznost in mirnost, po koji se ta list navadno odlikuje, in naglašali smo, da se izjava tega lista: „Stvarne razprave tega vprašanja so gotovo koristne“, zelo prijetno razlikuje od lehkomišelnih baharij „Slov. Naroda“, ki domišljavo vsklika: „Znali smo, da bode naše utemeljeno dokazovanje

o nepostavnosti Šukljejeve volitve razburilo živce gospodom na Turjaškem trgu.“ In vender nas tudi „Novice“, razpravljajoč zadevo dolenske volitve, nikakor ne navdajajo z občudovanjem do njih pravoslovnih vednostij. „Novice“ trdijo, da je to vprašanje za našo deželo rešeno v postavi, katero je veljavno tolmačil deželni zbor in politične oblasti. Na to odgovorili smo uže zgoraj, ko smo navedli eklatantne izglede za to, kako dvojljivega pomena za postavnost kake volitve da so verifikacijske obravnave državnega ali deželnega zbora. Ponavljati hočemo „Novicam“ le še jedenkrat, da deželni in državni zbor nikakor nista poklicana, obstoječe postave veljavno tolmačiti ali soditi o tem, so se li prav uporabljale ali ne. Deželni in državni zbor sta postavodavni korporaciji, ki imati postave ukrepati, a njihino tolmačenje obstoječih zakonov, ako se ne zgodi v obliki postave, nikdar in nikoli ne veže onih organov, katerim je zakon uporabljati. To naj si „Novice“ tedaj pred vsem blagovolijo zapomniti.

Kar se tiče tolmačenja postav političnih oblasti, ima to pač svojo vrednost, svoj pomen, vender vselej le za dotični posamezni slučaj, nikdar pa ni tako tolmačenje normativno, ki bi absolutno vezalo za vse druge jednake slučaje. O pravosti te naše trditve ne bo dvojil, upamo, nikdo, ki se je kedaj bavil s pravoslovjem. Sicer je pa politično oblastvo leta 1879 ravno gledé volitve v Metliki tolmačilo zakon; — zakaj se tedaj oporeka veljavnost metliški volitvi, ki se je izvršila strogo v zmislu oblastnijskega tolmačenja pri razsodbi dotične reklamacije?

Dalje pravijo „Novice“: „Vprašanje pa se rešuje soglasno s postavo tudi po naravnem čutji

Listek.

Pesništvo slovanskih ciganov.

(Fanfulla d. domenica — Ciampoli prov. A. Costa.)

Aleksander Puškin, ruski Byron, ki je živel in umrl kot pesnik, bil je prvi v svoji domovini in znabiti v celi Evropi, ki je jel opazovati resnoma nprav, navade in jezik, slabosti in kreposti tega divnega, brezdomnega človeškega plemena, in tem pōtem vstvaril pesem, polno istinitosti in živih barv. Pripoveduje se tudi, da je bil, ker se je neki preiskreno v nemal za Voltairejeve in Rousseaujeve nauke in jih širil v svoji domovini, prognan iz Petrograda v južno Rusijo, v mesto Kišenev, kjer je imel čuvati nad njim ondotni guverner, general Incov. Le-ta bil mu je prizanesljiv in milosten nadzornik; a Puškin napravljaj mu je toliko preglavic in toliko odgovornostij, da se je generalu bilo posle bati, da carska vlada ne smatra tudi njega zapletenim v tedanje protivladne nakane i zapletke; naravnost in z vojaško odkritosrčnostjo piše sam o pesniku takó-le: „Ni mi pri-

zadevalo tolike opreznosti in tolikega truda vladati celo prostrano pokrajino, kot jedino čuvati nad pesnikom; nisem ga smel pustiti izpred očí; ni ga bilo dneva, da ga nisem karal zaradi kake nove abotnosti in burke. Ko pa vender ni bilo konca ne kraja, dal sem ga v zapor, kjer ga je stražil vojak. A Bog si ga vedi! — Zginil je kot duh, všel je skozi okno, kedaj in kako?“

Pesnik Puškin čutil je v sebi živo potrebo zasledovati človeku i naravi, „izpraševati življenje samo“, kakor se izraža sam na nekem kraji, mereč na moderne teorije o umetnji. „Ni je stvari nepotrebne v široki naravi“, tako se glasi v nemem pismu, kojega je dal na svetlo Anonkov, njegov životopisec — „vsaka stvar prispeva k vesoljnemu soglasju. Robati pojavi prebornega poldivjaka, s kojimi le za silo zaznačuje svoje orodje in svojo kožuhovino, vredni so pisateljevega peresa; treba jih je le vporabljati s prevdarkom in po okoliščinah; tudi priprostim prizorom in spakobnim ljudskim razposajenjam dovoljuje se vstop v pesniško polje.

Da, nikdar in nikoli ne sme se pesnik znižati rade volje do trivialnosti; izogibati se mu je je-

zika, ki gospodari v vmazanih kočah in brlogih; a kadar mu iz spoštovanja do prave umetnje ni moči drugače, tedaj seže naj pogumno po opreznih zakladih. . . .“

Te besede glasé se kot bi bile pisane včeraj, in za sabo imajo uže lepo starost šestdesetih let. Notranji nagon, opazovati realnost iz pravega virka, izvalil ga je lepega dné nenadoma iz Kišeneva. Dolgo so ga iskali, a zaman; guverner, prijatelji in vsi prebivalci mesta trudili so se priti mu na sled, a bilo je brez vspeha, in mnogo bilo jih je zaradi pobeга v hudem strahu.

In on — pohajeval in klatil se je med tem veselo in brezskrbno s tolpo slovanskih ciganov po Besarabiji. Srečal je to druhal v okolici Ismajla, kjer se jej je pridružil. Potoval je z njimi po pustinah donavskega obrežja, z njimi delil je nadloge in težave, z njimi je spal in počival pod šotori in skrbno zabeleževal je med tem vse, kar je našel pristnega, dobrega in napačnega v sredini te tuje družbe.

Nekateri životopisci mislijo, da so ga zapeljale k omenjenemu vskoku baje čarobne oči mlade ciganke; drugi zopet, da mu je bil povod temu

enakosti pravice.“ Da, ko bi nam „Novice“ le povedati hotele, kje stoji to zapisano. Ali če „Novice“ pri tem juridičnem izreku uže ostanejo, potem smemo pač vprašati: niso li to jednake pravice, ako se take postavne izjeme nahajajo po vseh kronovinah našega cesarstva? Imajo li v drugih kronovinah volilci druge volilne pravice, nego mi na Kranjskem? Izvolite, drage „Novice“, ogledati si v tem oziru postopanje na sosednem nam Goriškem. Tam volijo s kobariškim trgom tudi vasi, a v drugih goriških mestih tega ni. Isto nahajemo v Istri. V volilnem okraji pazinskem volijo nekatere vasi z mestom Pazin, tako Stari Pazin, Vranica itd., a mnogobrojne druge vasi volijo s kmečkimi občinami. In ravno temu zahvaliti se je, kakor smo pozvedeli iz verodostojnega vira, da je slovanski poslanec dr. Mandič dobil pri letošnji volitvi tako lepo število glasov.

Tem našim trditvam boste, drage „Novice“, pač verjele, kajti razmere na Primorskem znane so nam tako dobro, kakor morda malokomu na Kranjskem. Ob enem pa morate tudi uvideti, da so te okoliščine, kakor jih nahajemo v kobariškem in pazinskem volilnem okraji za pravnost vaše trditve ravno tako neugodne, kakor one v metliškem okraji. In tega vendar tajiti ne boste hotele, drage „Novice“, da imajo tudi goriški ali isterski volilci nekoliko naravnega čutja za enakost pravice. Tudi o tem ne boste dvojile, da bi bili isterski Italijani uže davno izbacili slovanske volilce onih vasij iz mestne skupine, ko bi le to šlo, in bi se s tem ne stavili v protivje z dosedanjono v a d o. Jednake okoliščine, jednake izjeme nahajajo se brezdvobeno tudi po vseh drugih avstrijskih kronovinah. Kar se tedaj tiče „naravnega čutja enakosti pravice“, je to gola fraza brez vsacega pomena in vsi pomisleki, ki izvirajo „Novicam“ iz tega stavka, so čisto neutemeljeni in prazni. (Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

„Agramer Ztg.“ razmotriva v daljšem članku notranji položaj Avstrije ter dalje omenja: „Kdo prizadeva prav za prav avstr. Nemcem kaj žalega? Slovani, se trdi. Ali pa je to tudi res? Če slovanski narodi skušajo svojo narodno kulturo pospeševati, ali s tem zakrivijo kaj grešnega? Ali je Nemcem res takó težko, postaviti se v položaj avstrijskih Slovanov? Ti si pač ne pustijo odvzeti narodnosti, kakor tudi Nemci tega ne pustijo. To je vse... Komur se zdi nemška kultura vsled „slovanskih valov“ v nevarnosti, ta prav slabo pozna zgodovino človeške kulture. Če se le kultura kot taka razširja, je človeštvu uže ustrezno in nasprotstva posameznih narodnih kultur bodo sama ob sebi izgubila na ostrini, kakor si pač romanska in nemška kultura ne stojita sovražno na-

edino le želja navdahniti se prvotnega mišljenja, jezika in tipa ciganov. A bodi si temu kakor si hoče, kdor pozna dobro nprav tega človeka in pesnika ob enem, uvidi da nikakor ne izključuje prvi smoter družega. Gotovo je, da je Puškina, po čegar žilah se je pretakala afrikanska kri, navdajala uže iz deških let topla ljubezen do domišljivih ljudskih pripovedek i basnij, ljubezen, kojo mu je vsadila v mlado srce njegov ljubljene, stari posel, Irena Radjonovna, koja mu je pogostoma pripovedovala o navadah in strahovitih činih ciganov.

Ko bi le utegnil z njimi skupaj preživeti nekaj tednov! — to bilo bi mu veselje, po kojem je hrepenel od dné do dné vedno močnejše in bolj zaželjeno. To nomadsko ljudstvo, koje je slehernemu le predmet strahu in mrzenja, čegar življenje je neprestano potovanje, čegar rokodelstvo je tatvina in vedežbovanje, in čegar temna zgodovina je nepretrgana vrsta zločinov in hudobij, da v tem ljudstvu videl je naš posnemovalec Byronovega romanticizma nekaj nenavadnega, nekaj, kar je vredno, da mu posveti svojo bogato muzo. In poslé, saj je bil on sam še v najlepšem mla-

sproti. Da pa bi si Slovani radi pospeševali svojo narodno kulturo: Kdo jim more to prištevati v zló? Ali s tem ne služijo tudi kulturi sploh? In ali se pač strinja s pojmi o kulturi, da jeden narod hoče drugemu svoj jezik, svojo omiko, svoje navade in običaje usiliti? Časi, ko je bilo to možno, so uže zdavna minoli.“

Hrvatska regnikolarna deputacija pričela bode baje začetkom avgusta t. l. zopet svoje delovanje. Pododbor je uže dovršil svoje delo.

Tuže dežele.

Francoski vojski godi se slabo v Kitajski. Francoski listi objavljajo pismo nekega častnika, kateri zelo črno slika položaj tamošnjih francoskih vojakov. Bolezni razgrajajo med njimi in tri mesece sim umrlo je silno mnogo vojakov. Okolo 2800 bolnih vojakov prepeljali so v Saigon, vendar jih je v bolnišnicah v Tonkingu še nad 3000. Okolo 3700 jih je za vojaško službo nesposobnih.

Iz Londona se poroča, da bode novi kabinet kolikor možno hitro predložil v rešitev potrebne predloge ter potem preložil zasedanje, dokler se parlament ne razpusti. Misli se, da bode možno koncem meseca julija ali začetkom avgusta razpustiti parlament.

Turčija gleda z veliko nezaupljivostjo italijansko postopanje v Afriki. Turčija slutí, da si hoče Italija osvojiti Tripolis, zaradi tega je pričela utrjevati svoje ozemlje z močnimi utrdbami; poslala je uže več torpedov in Kruppovih topov v Tripolis. Zaukazala je tudi strogo straženje morskikh obrežij.

Dopisi.

Iz Rudolfovega dné 21. junija. (Izv. dopis.) [Dalje.] Gospod dopisnik se precej v početku druží nekemu učenemu Angležu — nu, kakor je sploh le učenjaku lastno — kateri je baje izustil, da „boj zoper napake same je boj s senco, če se ne dotika oseb“. In učenjak popihal jo je za učenjakom!

Gospod dopisnik prične na to prav pridno lasati posamezne osebe in tudi po več skupaj po imenu ne gledé na to, v kaki meri da je on sploh opravičen pri sedanjih naših razmerah gori navedeni rek tako neomejeno vporabljevati.

Najprvo se spomina dveh doktorjev, katera ga tako v oči bodeta, da bode radi tega moral nju posebej položiti na ražen; vendar ju pa uže tu radi tega omenja, da je njegov bistro-stuhtani dopis bolj celoten in bolj popoln.

Gospod dopisnik, svetujem pa vam kakor prijatelj, kateremu ni mar za osebo, temveč le za stvarnost, da si ja dobro izperite vaša govornila; kajti če boste v novič tako hripali kakor v tem dopisu — po vas je.

Tudi celó rodbine nadleguje g. dopisnik, kakor črni skakač cucka ter jih uriva med volilne agita-

torje. Zlobno je to natolcevanje! Isto tako bi moral on dosledno omenjati vse rodbine, od katerih se je le kedo in makari kakova družinska četrt vdeleževala volilnega gibanja.

Da se je pa gosp. dopisnik usmilil „plačanih trabantov brez vsake volilne pravice“, hvala mu! Samo ne vém, iz kakovega nagona? — Je-li kakor Samaritan, ali kakor „gliha vkupe striha“, ker menim, da spada gosp. dopisnik pod ravno tisti klobuk, kateri se je snel raz glavo koruznega moža.

Da pa nadleguje celó c. kr. okrajnega glavarja in komisarja, to je baš nesramno. Vsaj menim, da tu ni mogel obelodaniti svoje nabirke, ker se kosmač njegovega kalibra ne pajdaši s takovo gospódo, kar je pa drugod nabral, je pa istih sporočnikov lastni pezdí. In v tem slučaju bi moral gosp. dopisnik vso novomeško bivalstvo in kandidjansko pritliklino, torej tudi svojo malenkost ne izvzemši, naj si bode uže bistroglav ali ne, da le v krčmo zahaja, zbog gole doslednosti obirati, da, če hoče do bele kosti oglojevati; kajti razgovor o volitvah je bil v vsaki krčmi na dnevnem redu, in gosp. dopisniku je služil celó ne samo za prikuho, ampak tudi za omako. Gosp. dopisnik je bil tega razgovora v prvi vrsti deležen, in zaradi tega je kaj mogočen postal med svojimi privrženci. A to ga je pa tako strašansko napuhnilo, da je uže nameraval liki proroku Bileamu proklinjati naše povsem pošteno delovanje, a proklel je tu nehoté svoje lastno in isto svojih pristašev.

In celó „ibljatjarji“ in njih predstojnik mešajo možjane ubogemu dopisniku! Oj, ti ljubi revček ti! morda so ti kontumacirali kakovi kotel za mo—žganje kuhati ali ka-li? Gosp. dopisnik, prosim vas prav lepo, ne bodite tako malenkostni vohun in patentovan obrekovalec, in ne pihajte, kar vas ne peče; bodite pa uverjeni, da ima tu svetopisemski rek: „Pezdir vidi v očesu tujem, a bruna v svojem lastnem ne“ več veljave, nego oni vašega angleškega učenjaka ali „John Bull-a“, katerega ste vi prilepili na vaše plemenitaško nagubano čelo.

Tudi kažete gosp. dopisnik nadalje nekako mačjo natoro. Zakaj zavirate oni gospódi, katera se je tako pošteno veselila svoje poštene in pravične zmage v krčmi Preatonovi ter bila ozaljšana s šopki?

Verujte mi, če bi bili vi z vašimi pristaši zmagali, takó bi se ne znali tako zmerno in pošteno obnašati, kakor mi; osebito pa ne v tem slučaju, če bi bil vas in vaše pristaše kdo poprej takó grdo in nečuvveno nesramno napadal, kakor ste ravno vi z vašimi somišljeniki napadali našo mirno stranko.

Kar se pa tiče tiste od vas omenjene bistre glave, katera je baje tako ginljiv govor izpustila, da so se drugi jokali, zamorem v nje obrambo le toliko omeniti, da isti baš ne bode treba hoditi v

dostnem cvetji, koprnel je po zlati svobodi, koja se mu je neusmiljeno kratila, v srce bolela ga je brezobzirna carska strogost in znabiti je kedaj „v resnici sanjaril, ostati za zmirom med ono divjo druhaljo“; a srečoma poznal je h krati, da se njemu, ki je vžival najnežnejšo odgojo v plemenitaškem zavodu Carskega Sela, ni bratiti z onimi rokovnjači, z onimi kotlarji in vražarji; povrnil se je torej v Kišenev in v zapor. Ondukaj izpočela se mu je prva ideja k pripovedni pesni „Ciganje“, v kateri je skušal predstavljati njih nepokvarjeno in priprosto življenje, tako rekóč nasprotno stran tega, kar se splošno o njih pripoveduje. In v njegovih verzih veje res pravi Virgiljev duh, tako čist, tako živ, da nam tragični konec pesni, mesto da nam polni dušo z grozenjem in nemirom, vzbuja v srci najrahlejša čutila pomilovanja.

II.

Evo v kratkih potezih vsebino:

Po pustinah besarabskih tava tropa ciganov in ko se solnce bliža zatonu, razpné si šotore na prođu neke reke. V sredi gâr zapali si ogenj in

kmalu zbrani so zagoreli obrazi okoli skromne večerje; za nekim šotorom tam leži vkroten medved; konji pasejo se po bližnjih travnicah... Kmalu podá se cela karavana k počitku; mesec obseva jo z milo svetlobo; vse je v trdem spanji; edino le nek starec bedí, ker pričakuje svoje hčerke Cemfire, ki se še potika po širni puščini in ima v kratkem priti. Napósed pride in z njo tudi tujec, kateri želi postati cigan in ljubimec deklíča, ker sit in utrujen je, kakor pravi, posvetnega življenja po mestih.

Aleko, tako zval se je tujec, bil je prijazno vzprejet, in ob zori začne se zanj novo življenje. Tropa pomika se počasi od sela do sela in zgovorni starec pripoveduje mu celó o davnem Ovidu, ki je živel in umrl v teh pokrajinah, in ljubezen do lepe Cemfire diči mu dneve z slastno radostjo. Dve leti uže hodi Aleko po sveti; privadil se je po polnem ciganskega življenja in njihovega jezika in sedaj vodi medveda; na preteklost ne misli več. A Cemfira se mu je izneverila, iz pesnij, koje prepeva, razvidi se, da tli v njenem srci ljubezen za družega.

(Konec prihodnjič.)

šolo modrosti, katero raztresa tisti imenitni profesor, kateri je celó nemško sestavljen program nekemu gospodu na naš jezik preložil in za njega tudi sestavil mogočno zavito in skrpano zahvalo. Pa, kaj čemo, ljudje hočejo postati imenitni z malim trudom, kakor je postal tisti slavnoznani profesor „Helanikos“, kateri se je zmuzal liki Poncijus v kredo s pomočjo g. prof. Kleinmayer-ja med literate slovenske, pa vender le samo z imenom Jaka ali mali Jakobče.

Tudi omenja g. dopisnik nadalje, da so na naši strani agitovale ženske in da je pri tej volitvi sploh slučaj imel veliko ulogo. — Ne morem se obraniti smehú.

Nu, če g. dopisnik uže tako daleč krog sebe voha ter pometa prah iz vseh z gosto pajčevino nadutih kotov, ni čuda, da pride končno tudi v kuhinjo, kjer se vrše pogovori okoli loncev. Možno pa, da je g. dopisnik uže za dnevom očekaval klepetulje na trgu ter se od njih informiral, kako pričeti svoj huronski manöver. Lepa je ta!

Čudno se mi tudi nadalje zdi, da ni g. dopisniku povšeč, če obišče naše mesto kakovi gospod. Nu, če bi to izvedeli naši meščanje, bi g. dopisniku kmalu za petami zakurili, saj gorki so mu uže tudi itak čez in čez.

Tudi ni za njega, če odpotuje kakovi meščan radi opravkov iz mesta. No to si pa le zapišite za ušesa možje-meščani, da bi morali nazadnje še doma ostajati radi njega.

Res zloben mora biti ta človek, ker vsakemu početu in nehanju dodeva slabe namene.

Pa dovelj za sedaj, predaleč bi me dovedlo, ko bi hotel še nadalje pretresovati posamezne podatke o volilnem gibanju iz početkoma navedenega dopisa. Škoda za čas, papir in črnilo.

Sploh se pa g. dopisnik sedaj, ko je blizu vse njemu sovražne glave osmodil, vrže na številke. Od njega sestavljena statistika naj bode nakovalo, na katerem se mora vsako železo udati. Nevarna je ta pot za mene, ker bi moral vedno s saboj nositi meni toli sovražne logaritme, drugače bi mi bilo nemožno, tako fino potuhtati stalne in neovržne številke, kakor se je to posrečilo na čudovit način g. dopisniku. In kako to, ker gosp. dopisnik, kolikor vem, logaritmov ne pozna? Mislim, da vse le „par hazard“! Nazovi-Nemci so mu bili „minuend“, njega pristaši „subtrahend“ in mi baš le na vse strani na jeden ostanek ali kali? Gosp. dopisnik sam pa je bil prosti „multiplikator!“

(Konec prihodnjic.)

Domače stvari.

— (Mašo zadušnico) po Nj. veličanstvu pokojnem cesarju Ferdinandu opravljal je danes dopoldne ob 10. uri v stolni cerkvi premil. gosp. knezoškof dr. Misija. Navzočni bili so civilni in vojaški dostojanstveniki in obilo vernega naroda.

— (Vojaške vaje na Koroškem) vršile se bodo od 1. do 11. septembra v okolici Celovca in Velikovca. Iz zanesljivega vira se poroča, da si bode vaje dne 9., 10. in 11. septembra med Celovcem in Velikovecem ogledal tudi sam Nj. veličanstvo cesar.

— (Gospod deželni predsednik baron Winkler) odpeljal se je sinoči z brzovlakom na Dunaj.

— (Imenovanje.) Gospod deželni predsednik za Kranjsko podelil je izpraznjeno mesto stavbinskega pristava za državne stavbe dozdanjemu stavbinskemu praktikantu Alojziju Mucku.

— (Premil. knezoškof dr. Misija) delil bode bogoslovcem male rede jutri zjutraj ob 7. uri, ne 3. julija, kajti tedaj bode birmoval po Notranjskem.

— (Deželni zakonik za Kranjsko,) izdan in razposlan dne 19. t. m., objavlja zakon z dne 26. marca 1885 o vpeljavi občinske takse za zvedenško ogledovanje vsake živali, predno se izdā za njo živinski potni list, in sicer se določa, da se sme za zvedenško ogledovanje vsake živali, predno se izdā za njo živinski potni list, upeljati taksa od 1 kr. do 8 kr.

— (Duhovenske spremembe v krški škofiji) Gosp. dr. Valentin Nemec, profesor bogo-

slovja v Celovci, imenovan je kanonikom stolnega kapiteljna; gosp. dr. Josip Somer, stolni kaplan v Celovci, imenovan je župnikom v Šmihelu. Umrli je gospod Fran Fugger, župnik v Šmarjeti pri Velikovci.

— (Šestdesetletnico) svojo kot knjigotiskar slavil bode jutri g. Matija Kadeřábek. V to svrhu priredi jutri dopoldne ob 11. uri „Tiskarsko društvo za Kranjsko“ v društveni sobani (Knežji dvorec) tiho, bolj domačo slavnost, pri koji se sivolasemu slavlencu izroči imenom društva primerno darilo. — Gosp. Matija Kadeřábek, ki posluje uže celih 53 let neprestano v Blaznikovi tiskarni kot knjigotiskar (strojevodja), porodil se je v dan 11. febr. l. 1811 v graščini Lounovice pri Pragi. Vstopil je l. 1825 kot učenev v tiskarno Iv. Spurnega v Pragi, ter se je, oproščen, podal na tuje in delal jedno leto v Lincu in Celovci. V dan 30. avgusta l. 1832 vstopil je v Ljubljani v Blaznikovo tiskarno, v koji posluje do denašnjega dne neumorno in vestno v vzgled svojim mlajšim tovarišem. M. Kadeřábek slavil je l. 1875 svojo petdesetletnico jako sijajnim načinom. — k.

— (Umrli) je včeraj, dne 26. t. m., ob 6¼. uri zjutraj g. Sebastijan Šavnik, lekar in posestnik v Kranji. Pokojnik doživel je 85. let. — Predvčeranjim pa je umrl v Slivnici poleg Maribora tamošnji nadučitelj g. Josip Tribnik v 67. letu svoje dobe. Pokojnik pridobil si je mnogo zaslug kot muzik in komponist, osebito za cerkveno godbo. Nj. veličanstvo cesar podelil mu je srebrni križ s krono za zasluge. Pokojnik je bil brat slavnoznane slovenskega skladatelja Gregorija Tribnika, bivšega ravnatelja meščanske šole v Celji. Slednji pa je umrl uže pred več leti.

— (Pošta med Krškimi in Novim Mestom) bode s 1. julijem na dalje dvakrat na dan vozila, in sicer po tem le redu: I. voznja: Iz Novega Mesta bo šla ob 4. uri zjutraj, iz Št. Jarneja ob 5. uri 30 m., iz Kostanjevice ob 6. uri 55 m., v Krško pride ob 8. uri 25. m. I. voznja: Iz Krškega bo šla ob 7. uri 25 m. zjutraj, iz Kostanjevice ob 9. uri, iz Št. Jarneja ob 9. uri 50 m., v Novo Mesto pride ob 11. uri 55 m. II. voznja: Iz Novega Mesta bo šla ob 2. uri 30 m. popoldne, iz Št. Jarneja ob 2. uri 30 m., iz Kostanjevice ob 5. uri 25 m., v Krško pride ob 6. uri 55 m. II. voznja: Iz Krškega bo šla ob 3. uri popoldne, iz Kostanjevice ob 4. uri 40 m., iz Št. Jarneja ob 5. uri 50 m., v Novo Mesto pride ob 7. uri 40 minut zvečer. Z vsemi navedenimi voznjami se sprejemajo popotniki. Voznina znaša od Novega Mesta do Št. Jarneja 80 kr., od Št. Jarneja do Kostanjevice 30 kr., in od Kostanjevice do Krškega 1 gld. in obratno iste cene.

— (V postojnski Jami) bode jutri ob 4. uri popoldne slavnost. Jama bode sijajno razsvitljena.

— (Na Nabrežini) izpraznjeno je mesto poštarja. Prošnje je vložiti v treh tednih pri poštnem ravnateljstvu v Trstu. Vкупnih letnih dohodkov je 1500 gold.

— (Krajevna železnica) gradila se bode od Gorice v Stražišče in Podgoro. Inženirja Stern in Haserl prosila sta uže za definitivno koncesijo. Stroški bodo znašali 200 000 gld.

— (Kuga med raki) v naših vodah se vedno bolj širi. V Krki, njenih pritokih, in v Ižici so raki uže po polnem izmrli. Tudi v Sori, katera je dajala vlvansko leto še lepe rake, so zdaj uže tudi vsi poginili. Ker kuga neče odnehati, bilo bi najbolje, da se nekaj let v te vode ne zaplodujejo več raki, dokler ni gotovo, da so odstranjeni vsi ostanki okuženih rakov.

— (Amerikanski dijaki.) Iz Trsta se od včeraj poroča: Štirje mladi amerikanski dijaki, kateri ~~hoté prepotovati Evropo~~, prišli so včeraj sim iz Italije; tu so prenočili, danes zjutraj pa so odpotovali ogledat si postojnsko Jamo.

— (Iz Gorice) se poroča: Te dni našli so pri razširjanji neke ceste delavci v zemlji ostanke človeških kostij in dva zaboja, v jednom je bila človeška črepinja, v drugem pa kosti. Nekateri menijo, da je to iz francoskih časov, drugi pa trdijo, da je še od prej v zemlji.

— (Umor pri Podsusedu.) Dne 6. junija ubili so neznani lopovi Jakoba Mirta, kmeta iz Straž, občine krške. Po dovršenem umoru položili so truplo

na železniški ttr, da bi šla železnica čeznj, kar se je tudi zgodilo. Menili so lopovi tako sledove zločina zakriti. Lopov še niso našli.

— (Izginil je) Fran Legal, kaplan v Ščavnici na Štajerskem; domneva se, da ga je zadela kaka nesreča. Dne 26. aprila t. l. šel je na potovanje, najbrže v Nemčijo; od tedaj ni o njem nobenih poročil.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Budimpešta, 27. junija. Rumunski kralj in kraljica prišla sta si ogledat razstavo.

London, 27. junija. Iz zanesljivega vira se poroča, da se bodo razgovori o afganskem mejnem vprašanji med Salisburyjem, Staalom in Lesarjem zopet pričeli. Sploh se misli, da se uže dosežen sporazum nič ne spremeni, druge točke pa ne bodo delale posebnih težav.

Ljvov, 26. junija. V minoli noči napravil je tu in v okolici hud vihar veliko škode.

London, 26. junija. „Morning Post“, zdaj oficijozno glasilo, izjavlja, da bode kot podstava za vnanjo politiko Salisburyjevemu kabinetu ozka zveza Anglije z Italijo, Nemčijo in Avstrijo.

Madrid, 26. junija. Včeraj je tu umrla jedna in obolela jedna oseba na koleri. — Minister Canovas in Romero podala sta se v Murcijo, kjer so ja dobro vsprejeli. Prinesla sta 70 000 frankov podpore.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 27. junija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.55
„ „ „ srebri	83.15
Zlata renta	108.25
5% avstr. renta	99.25
Delnice narodne banke	859.—
Kreditne delnice	286.90
London 10 lir sterling	124.20
20 frankovec	9.84
Cekini c. kr.	5.88
100 drž. mark	60.95

Uradni glasnik

z dne 27. junija.

Eks. zemlj. dražbe: V Kameniku pol. posestva Jan. Majdiča iz Dragomela (1104 gld.) dne 3. julija. — V Ribnici posestvo Dominika Lovšina s Hriba (2300 gld.) dne 6. julija. — V Ljubljani zemljišča Lovr. Ovičaja iz Smartnoga dne 4. julija.

Umrli so:

Dne 25. junija. Ivanka Martetini, hči dež. sodnije predsednika, 9 l., Kongresni trg št. 17, Typhus abdominalis.

V civilni bolnici:

Dne 23. junija. Franciška Ciber, delavčeva hči, 6 l., jeterna sušica.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
26. junija	7. zjutraj	735.74	14.4	bzv.	megla	0.00
	2. pop.	735.06	27.0	jpdz. sl.	jasno	
	9. zvečer	733.94	21.0	„	l. sv.	

Potrjim srcem naznanjajo podpisani prežalostno vst o smrti svojega preljubega soproga, oziroma očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Sebastijana Šavnik-a

lekarja in posestnika,

ki je danes ob 6¼. uri zjutraj po kratkem trpljenji, previden s sv. zakramenti za umirajočce, v 85. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb bode v nedeljo 28. t. m. ob 4. uri popoldne.

Sv. maše se bodo v tukajšnji farni cerkvi brale. Nepozabljivi ranjki bodi priporočen molitvi in blagemu spominu.

V Kranji 26. junija 1885.

Ivana Šavnik roj. Toman, soproga.

Karl, Marija, Edvard, otroci.

Leopoldina roj. Jugovic, sinaha.

Karl, Franc, Marija, Janko, Pavel, vnuki in vnukinja.

Gostilna na prodaj!

Stara, vsaceu dobro znana **gostilna v Rudolfovem**, ležeča na prijaznem kraju ter obsežajoča dve, jedna tik druge stojči hiši, dobro zidani, s prostornimi sobami za gostilno, lepim vrtom, jako romantičnim razgledom, z obzidanim in s šipami obdanim kegljiščem, potem dve lepi sobi za prenočišče tujcev in prav dobro ameriško omaro za led namerava podpisana iz proste roke zaradi bolehnosti prodati. Natančnejši pogoji se pri lastnici zvedo ustmeno ali pa pismo. Čas za kupce je do 1. septembra 1885 odločen.

(104) 3-2 **Rozalija Bruner**, lastnica.
Rudolfovo dné 17. junija 1885.

V knjigarni

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
na Kongresnem trgu št. 2
dobiva se: (90) 8

Ljudska knjižnica.

Do sedaj je na svitlo prišlo 10 zvezkov, kateri posamič veljajo 6 kr., po pošti 8 kr.

Cesarsko in eksportno pivo

v steklenicah
priporoča

A. Mayerjeva
trgovina piva v steklenicah
v Ljubljani. (1) 51-27

Blago za obleke

le iz trajne ovčje volne, za moža srednje velikosti
3-10 metrov { za gld. 4,96 iz dobre ovčje volne;
za 8, — » boljše » »
jedno obleko » » 12,40 » jako fine » »

Popotne ogrinjače, komad po gld. 4, 5, 8 in do gld. 12, — Najfineje obleke, hlače, prevlekače ali svrhne suknje, blago za suknje in dežne plašče, tifi, loden, komis, predenino, cheviot, tricot, ogrinjače za dame in biljardne preproge, peruvien, toskin priporoča

Ustanovljeno **Jan. Stikarofsky** — 1866 —
fabriška zaloga v Brnu.

Vzorki franco. Vzorki (ogledniki) razpošiljavajo se gg. krojaškim mojstrom **nefrankovano.** Pošiljatve proti povzetju čez 10 gld. franco.

V zalogi imam sukna vedno za več nego 150000 gld. av. v. in umeje se, da mi pri veliki svetovni trgovini ostane mnogo suknjenih **ostankov**, dolžih od 1 do 5 metrov, in sem torej priporočam, take ostanke po **jako nizkih fabriških cenah** razpečavati. Vsak pametno misleč človek mora sprevideti, da od tako malih ostankov **ni možno** razpošiljati **vzorkov** na ogled, ker bi marveč vsled nekoliko stotin naročenih teh vzorkov ne ostali v kratkem nijedni vzorki a je torej skozi in skozi **sleparija**, ako firme suknene blaga inserirajo suknene ostanke; v taci slučajih so vzorki odrezani od celih kosov a ne od ostankov, torej je namen takega postopanja očividni.

Ostanki, ki ne ugajajo, se zamenjavajo ali pak se pošlje nazaj denar.

Dopisi vzprejemljajo se v nemškem, ogerskem, českem, poljskem, laškem in francoskem jeziku.

Jaz Ana Csillag

s svojimi velikansko dolgimi Loreley-lasmi, koji so vsled porabe od mene izumljene pomade za rast las tekem 14 mesecev zrastle za 185 cmtr. ter postali takó gosti, da so mi zaradi teže morali izstriči tri kite.

To pomado za rast las preiskavali in razkrojvali so najznamenitejši strokovnjaki medicinskih fakultet ter jo uznali ne samo za po polnem neškodljivo, nego tudi za **izborno**. Ista pospešuje rast las, krepi lasne koreninice in je **najbolje sredstvo zoper izpadanje las** in izborno učinkuje tudi na plesaste glave, redke brke in brado. Zeló udana **Ana Csillag**. Razpošilja se v vse dele sveta proti naprej vposlani gotovini ali povzetju. (85) 8-7

Csillag & drug., Budimpešta, Kraljeva ulica 26.
Cena lončku: z rabilnim navodom 50 kr., 1 gld. in 2 gld., jeden zavitek čaja v čistilo lasiča stane 25 kr., po pošti 10 kr. več.

Analitično-kemično preiskali in odobrili gospodje: **Dr. Th. Werner**, vodja kemično-analitičnega in politehničnega zavoda v Bratislavi; **dr. Lev Liebermann**, profesor in vodja kemično-analitičnega kr. oger. državne poskusne postaje v Budimpešti, in **Jos. Szavosuk**, prof. kemije v Budimpešti.

Glavno zalogo v Ljubljani imata: Karol Karinger, «pri knezu Milošu», in Josip Obreza, frizér.

V našem založništvu je izišel na svitlo
drugi pomnoženi natis:
Poezije S. Gregorčič-eve.
Elegantno vezane in z zlatim obrezkom stanejo
2 gld., nevez. 1 gld. 20 kr.
Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigotržnica v Ljubljani.

Kisla voda, kopelišče Radvanj
s svojo jako obilo „natro-lithion-kislino“. Garodovi poskusi so dokazali, da je ogljeno-kisla „Lithion“ pri protinskih bolečinah najboljša in najgotovjeje zdravilo. 52-13 (81)
Vseled obilega ogljenokislika, natrona in lithiona je radvanjska kislina voda kot specifikum pri: protinu, kamnji v žolči, mehurji in ledvicah, zlati žili, bramborici, brahori, zlatenici, želodčnih boleznih in pri katáru v obče. Kopelji, stanovanja in restavracija po ceni.

V Ameriko
pride najceneje, kdor se obrne na
Arnolda Reifa, Dunaj, I., Pestalozzigasse 1,
najstarejša trdnja te vrste.
Natančnejše izpovedbe in prospekti
zastonj. (22) 50-17

Umetne zobne in zobovje
vdevlje po najnovšem američanskem načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in vse zobne operacije
zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, 1. nadstropje.

Pravo japonsko ajdo
naravnost došlo, priporoča kilo po 20 kr., fino, in 14 kr. srednje blago, pri vočji narobbi pa še ceneje (107) 4-2
J. R. Paulin,
trgovec v Ljubljani.

Ne muditi časa!
Od svetovnoznanih konjskih odej, koje sem bil kupil na neki dražbi za polovico navadne cene in koje so skoro po vseh delih sveta vsled naznanil mojih konjskih odej nakupili, imam še malo zalogo, ter prodajam, dokler zadostuje še zaloga,
samo po 1 gld. 75 kr.
870 velikansko velikih, neverjetno debelih, širokih, nepokončljivih
konjskih odej.
Odeje te so 190 cm. dolge in 180 cm. široke ter imajo pisani obrohek in so debele kakor deska, torej v istni nepokončljive. Te odeje so dvoje kakovosti ali vrste; a velja odeja prve vrste, jako fina, 1 gld. 95 kr., druge vrste 1 gld. 75 kr.
Pošiljajo se odeje proti gotovini ali pa povzetju. — Vsak dan se razpošiljajo te odeje na vse dele sveta ter povsodi jako dopadajo, ker iste lahko rabijo kot posteljne odeje in so prej veljale več nego polovico sedanje cene.
Dalje je še v zalogi:
400 svilenih posteljnih odej
iz najfineje burett-svile, v najkrasnejših barvah: ru-deči, modri, rumeni, zeleni, pomarančasti, progasti, popolnem dolge za največjo postelj, in stane jedna 3 gld. 75 kr., par samo 7 gld.
Na stotine pisemenih zahval in zopetnih naročil od merodajnih oseb, koje sem nekatere tudi objavil, so v moji pisarni razpoložene v poljubni pregled ter si usojam, v slednji dobi došle mi pisemne zahvale in opetovane naročbe kmalu objaviti.
Naslov: (102) 3-3
Webwaren-Manufactur J. H. Rabinovicz,
Wien, III., hintere Zollamtsstrasse 9.

J. pl. Trnkoczy, lekar pri „pri zlatem samorogu“
priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem
Marijaceljske kapljice za želodec.
katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: **mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranoli, na jetrih in zoper zlato žilo.** — 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld. **Svarilo!** Opozorjamo, da se tiste **istinite Marijaceljske kapljice** dobivajo samo v lekarni pri „**Samorogu**“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri **J. pl. Trnkoczy-ju**. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje
je odločno najboljšo zdravilo zoper **protin** ter **revmatizem, trganje po udih, bolečine v križu ter živoh, oteklino, otrpnele ude in kite** itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „**ovetu zoper trganje po dr. Maričnu**“ s **zraven stoječim znamenjem**; 1 steklenica 50 kr.
Planinski zeliščni sirop kranjski,
izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in plučne bolezni 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (8) 12
ribje DORSCH olje
najboljše vrste, izborno zoper **bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline**. 1 steklenica 60 kr., 1 velika 1 gold.
Salicilna ustna voda
najboljše za ohranjenje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 50 kr.
Kri čistilne kroglice
ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaženem želodcu, jetrih in obistnih boleznih, v škatuljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6. škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.
Naročila z dežele izvrše se tekoj v lekarni pri „Samorogu“
Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.